

ALERT PRAWNY

S K SOŁTYSIŃSKI
& S KAWECKI
SZŁĘZAK

Planowany model systemu rekompensat dla przedsiębiorstw energochłonnych

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii przedstawiło projekt ustawy o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych („Ustawa”). Ustawa przewiduje rekompensaty dla przedsiębiorstw z sektorów energochłonnych, których pośrednio odczuły wzrost cen uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, przenoszony w cenach energii elektrycznej. Poniżej przedstawiamy zasadnicze założenia Ustawy.

SEKTORY ENERGOCHŁONNE

REKOMPENSATY BĘDĄ MOGŁY ZOSTAĆ PRYZNANE PODMIOTOM WYKONUJĄCYM DZIAŁALNOŚĆ W JEDNYM Z NASTĘPUJĄCYCH SEKTORÓW (PODSEKTORÓW) ENERGOCHŁONNYCH

SEKTORY (PKD 2007/PKWiU 2015)

- Produkcja aluminium – 24.42
- Wydobywanie minerałów dla przemysłu chemicznego oraz do produkcji nawozów – 08.91
- Produkcja chemikaliów nieorganicznych podstawowych pozostałych – 20.13
- Produkcja ołowiu, cynku i cyny – 24.43
- Produkcja odzieży skórzanej. Produkcja pozostałych wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowanych – dot. wyłącznie produkcji ubrań ognioodpornych i ochronnych ze skóry – 14.11, ex 32.99
- Produkcja żeliwa i stali oraz stopów żelaza – 24.10
- Rury, przewody rurowe i profile drążone bez szwu ze stali – 24.20.1
- Produkcja papieru i tektury – 17.12
- Produkcja nawozów i związków azotowych. Obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne – dot. wyłącznie produkcji kompostu związanej z usuwaniem odpadów innych niż niebezpieczne – 20.15 ex. 38.21
- Produkcja miedzi – 24.44
- Produkcja chemikaliów organicznych podstawowych pozostałych. Wytwarzanie i przetwarzanie koksu – dot. wyłącznie produkcji paku i koksu pakowego – 20.14, ex. 19.10
- Produkcja przędzy włókien bawełnianych – 13.10
- Produkcja włókien chemicznych – 20.60
- Górnictwo rud żelaza. Działalność usługowa wspomagająca pozostałe górnictwo i wydobywanie – dot. wyłącznie działalności usługowej wspomagającej górnictwo ród żelaza – 07.10 ex. 09.90.

PODSEKTORY (PKD 2007/PKWiU 2015)

Podsektory w ramach produkcji tworzyw sztucznych w postaci surowej – 20.16:

- Polimery etylenu w formach podstawowych – 20.16.10
- Polimery propylenu, w formach podstawowych – ex. 20.16.51.0
- Polimery chlorku winylu w formach podstawowych – ex. 20.16.30.0
- Poliwęglany, w formach podstawowych – ex 20.16.40.0

Podsektory w ramach produkcji pulpy – 17.11:

- masy włókniste drzewne mechaniczne i półchemiczne, masy włókniste z pozostałych surowców celulozowych – 17.11.14.0

WARUNKI PRYZNANIA REKOMPENSAT

Przedsiębiorstwo ubiegające się o przyznanie rekompensat musi spełniać następujące warunki:

- **tytuł prawny do eksploatacji instalacji** wytwarzającej co najmniej jeden produkt z sektora (podsektora) energochłonnego;
- **faktyczna eksploatacja przedmiotowej instalacji;**
- **wdrożenie co najmniej jednego z następujących systemów zarządzania środowiskiem lub energią:**
  - a) system zarządzania środowiskiem EMAS zgodnie z rozporządzeniem PE i Rady 1221/2009;
  - b) systemu zarządzania środowiskiem, który został potwierdzony przez niezależną i uprawnioną w tym zakresie jednostkę akredytującą certyfikatem ISO 1400;
  - c) systemu zarządzania energią, który został potwierdzony przez niezależną i uprawnioną w tym zakresie jednostkę akredytującą certyfikatem ISO 50001;
- **brak zachodzenia którejkolwiek z następujących okoliczności:**
  - postawienie w **stan likwidacji** lub **wszczęcie postępowania upadłościowego**;
  - **zaległości w zapłacie podatków stanowiących dochód budżetu państwa** (w szczególności VAT, PIT, CIT, podatek akcyzowy), z wyłączeniem przypadków uzyskania przewidzianego prawem zwolnienia, odroczenia lub rozłożenia na raty zaległości podatkowych albo podatku lub wstrzymania w całości wykonania decyzji właściwego organu podatkowego;
  - **zaległości podmiotu w opłacie należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne**, z wyjątkiem przypadków, gdy została zawarta umowa o odroczenie terminu płatności albo umowę o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne;
- **trwałość** (zaprzestanie produkcji przed upływem 2 lat następujących po roku kalendarzowym, w którym zostały przyznane rekompensaty, skutkuje obowiązkiem zwrotu pomocy z odsetkami).

PROCEDURA WYPŁACANIA REKOMPENSAT

ORGAN WŁAŚCIWY

Rekompensaty są przyznawane na podstawie **decyzji wydawanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetycznej („Prezes URE”)**.

TRYB PRYZNAWANIA

Rekompensaty mogą być przyznane wyłącznie **na podstawie wniosku przedłożonego do dnia 31 marca** roku następującego po roku kalendarzowym, za który są przyznawane rekompensaty (przy czym wniosek o rekompensaty za rok 2018 należy złożyć w terminie 2 m-cy od dnia wejścia w życie Ustawy). Beneficjent składa jeden wniosek obejmujący wszystkie instalacje, w odniesieniu do których podmiot ubiega się o przyznanie rekompensat. Treść wniosku i listę załączników określa Ustawa.

WERYFIKACJA WNIOSKU

Przedłożony wniosek podlega uprzedniej weryfikacji pod kątem poprawności, wiarygodności oraz dokładności zawartych w nim danych przez podmiot prowadzący działania weryfikacyjne w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych („**Weryfikator**” w rozumieniu Ustawy oraz rozporządzenia Komisji 2018/2067). Z przeprowadzonej kontroli Weryfikator sporządza opinię, która stanowi jeden z załączników wniosku. Koszty sporządzenia opinii ponosi wnioskodawca. Niezależnie od tego, Prezes URE przed wydaniem decyzji również dokonuje weryfikacji wniosku w zakresie poprawności, wiarygodności oraz dokładności zawartych w nim danych.

DATA PRYZNANIA

Decyzja o przyznaniu rekompensaty i jej wysokości wydawana jest przez Prezesa URE **do dnia 30 września** roku następującego po roku kalendarzowym, za który są przyznawane rekompensaty. Od decyzji służy odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Do dnia 7 października Prezes URE przekazuje ministrowi właściwemu ds. gospodarki oraz Bankowi Gospodarstwa Krajowego wykaz podmiotów uprawnionych do otrzymania rekompensaty wraz z wysokością rekompensat.

TERMIN I FORMA WYPŁATY

Rekompensaty są wypłacane **jednorazowo przez Bank Gospodarstwa Krajowego w terminie 30 dni** od momentu przekazania przez Prezesa URE wykazu podmiotów uprawnionych.

SPOSÓB OBLICZANIA REKOMPENSAT

Wysokość rekompensat oblicza się co do zasady z uwzględnieniem następujących danych i wielkości:

- **intensywność pomocy** określająca część pośrednich kosztów uprawnień do emisji rekompensowanych na podstawie Ustawy (co do zasady **0,75**, za zastrzeżeniem, że dla rekompensat za rok 2018 r. intensywność pomocy jest wyższa i wynosi 0,8);
- **wskaźnik emisji na 1 MWh energii elektrycznej (0,88 Mg CO₂/MWh)**;
- **terminowa cena uprawnień** do emisji obliczana dla kontraktów terminowych z dostawą w grudniu roku, za który przyznawane są rekompensaty, obliczana jako średnia arytmetyczna dziennych cen zamknięcia na giełdach ICE i EEX z okresu od 1 stycznia do 31 grudnia roku poprzedzającego rok kalendarzowy, za który przyznawane są rekompensaty (**25,02 zł dla rekompensat za rok 2018**);
- **wskaźnik efektywności zużycia energii elektrycznej** zależny od rodzaju produktów wytwarzanych w poszczególnych instalacjach zgodnie z załącznikiem nr 2 do Ustawy;
- **produkcja referencyjna w danej instalacji bądź referencyjne zużycie energii** (obliczanych co do zasady jako średnia roczna produkcja z (a) co najmniej 6 lat okresu 2005-2011, albo (b) okresu od drugiego do czwartego roku co najmniej 4-letniego okresu eksploatacji poprzedzającego rok, za który przyznawana jest rekompensata, albo (c) całego okresu, w którym instalacja była eksploatowana w okresie nie dłuższym niż 4 lata przed rokiem, za który przyznawana jest rekompensata albo (d) okresu jednego roku – jeżeli instalacja nie była eksploatowana co najmniej 1 rok przed rokiem, za który przyznawana jest rekompensata).

Rekompensaty obliczone w oparciu o powyższe dane ulegają stosownemu zmniejszeniu:

- o kwotę stanowiącą równowartość rekompensaty obliczonej na podstawie wskaźnika efektywności zużycia rezerwowej energii elektrycznej dla 1 GWh energii (dla roku 2018 r. kwota ta wynosi 14 091,80 zł);
- stosownie do procentowego udziału zużycia energii elektrycznej z autogeneracji wytwarzanej przez beneficjenta w jednostkach nieuczestniczących w systemie handlu uprawnieniami do emisji, a także w instalacjach (współ)spalania biomasy (tj. w zakresie, w jakim zużyta energia elektryczna nie jest obciążona kosztami zakupu uprawnień do emisji);
- w przypadku, gdy poziom produkcji w danej instalacji w stosunku do produkcji referencyjnej w tej instalacji spadnie o co najmniej 50% (przy czym spadek produkcji o co najmniej 50% powoduje zmniejszenie rekompensaty o 50%, spadek produkcji o co najmniej 75% powoduje zmniejszenie rekompensaty o 75%, a w przypadku spadku produkcji o 90% rekompensat nie przyznaje się).

Ponadto, o ile łączna suma rekompensat, które miałyby zostać przyznane w danym roku, przekracza limit określony w Ustawie, kwoty wszystkich rekompensat pomniejsza się proporcjonalnie.

BUDŻET I SPOSÓB FINANSOWANIA

Ustawa ustanawia państwowy fundusz celowy pod nazwą Fundusz Rekompensat Pośrednich Kosztów Emisji, przeznaczony na wypłatę rekompensat. FRPKE będzie zasilany z 25% środków uzyskanych ze sprzedaży w drodze aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, odsetkami od wolnych środków FRPKE przekazanych w zarządzanie, środkami uzyskanymi w wyniku wydania przez Prezesa URE decyzji o obowiązku zwrotu przyznanej rekompensaty oraz innymi przychodami.

Dysponentem FRPKE będzie Minister Gospodarki, a podmiotem dokonującym obsługi bankowej (w tym wypłat) – Bank Gospodarstwa Krajowego.

Ustawa zastrzega, że maksymalny limit środków finansowych przeznaczonych na przyznanie rekompensat został ustalony na poziomie 25% środków uzyskanych ze sprzedaży w drodze aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w roku kalendarzowym poprzedzającym rok kalendarzowy, za który będą przyznawane rekompensaty. Przy czym wskazany maksymalny limit środków przeznaczonych na wypłatę rekompensat jest pomniejszony jeszcze o wysokość rekompensat należnych za poprzednie lata, a wypłaconych w danym roku kalendarzowym.

SANKCJE

Zdarzenie	Sankcja
Podanie we wnioskach błędnych informacji lub odmowa współpracy podczas postępowania w zakresie udzielenia rekompensat (z wyjątkiem przypadków, gdy nieprawdziwe dane zawarte we wniosku miały nieznaczny wpływ na decyzję o przyznaniu rekompensat lub były niezgodnościami mniejszej wagi lub w trakcie rozpatrywania wniosku nastąpiła zmiana stanu faktycznego mająca wpływ na prawdziwość podanych danych).	Zakaz ubiegania się o rekompensaty przez dany podmiot przez okres 3 lat od zakończenia roku kalendarzowego, w którym decyzja o zakazie ubiegania się o przyznanie rekompensat stała się prawomocna.
Nieprzedstawienie przez wnioskodawcę dokumentów lub informacji niezbędnych do weryfikacji danych przedstawionych we wniosku lub uniemożliwienie przez wnioskodawcę wglądu do ksiąg rachunkowych, mimo stosownego żądania Prezesa URE.	Kara pieniężna do dwukrotności bezpodstawnie uzyskanych rekompensat.
Nieprzedstawienie przez podmiot inny, niż wnioskodawca, dokumentów lub informacji niezbędnych do weryfikacji danych przedstawionych we wniosku, mimo stosownego żądania Prezesa URE.	Kara pieniężna do 10 000 zł.
Wyplata rekompensaty w nadmiernej wysokości (w tym z uwagi na niespełnianie warunków przyznania rekompensat, podania niewłaściwych danych, zaprzestanie produkcji przed upływem 2 lat).	Zwrot rekompensaty w części nienależnej wraz z odsetkami.

Krzysztof Cichocki

Partner
Radca prawny
+48 22 608 70 51
krzysztof.cichocki@skslegal.pl

Tomasz Młodawski

Senior Counsel
Radca prawny
+48 22 608 73 27
tomasz.mlodawski@skslegal.pl

Bartłomiej Cherka

Młodszy Prawnik
+48 22 608 73 22
bartlomiej.cherka@skslegal.pl